

رییس سازمان آموزش و تحقیقات
کشاورزی چالش‌های بخش
تحقیقات در کشور را
ذکر کرد

تحقیقات دانا محور، باجیب خالی

به نظر نمی‌رسد که وضعیت تحقیقات بابودجه ناچیز فعلی و حمایت مالی اندک در دولت جدید تغییر چندانی پیدا کند

آینده نیز باید طی کنند و فعلا که روزنه‌ای از امید نیست.

هر چند که دکتر خلکانی معتقد است که برنامه چهارم توسعه براساس دانایی محوری طراحی شده است و وظیفه‌ی تحقیقات در این خصوص سنگین‌تر است.

به علاوه اینکه یکی از سه محور اساسی سازمان تحقیقات کشاورزی برنامه‌های وزیر است، برنامه‌هایی که قرار است پایداری خودکفایی گندم، خودکفایی یک ساله (بخوانید دو ساله) جو، سه ساله برنج، ذرت و شکر و چهار ساله دانه‌های روغنی را برای کشورمان به ارمغان آورد.

اما ساختار به شدت سنتی در بخش کشاورزی و روند کند انتقال تحقیقات به مزارع، معلول دلایلی دیگر نیز هست.

رییس سازمان تحقیقات در این خصوص گفت: ۴/۳ میلیون بهره‌بردار کشاورزی در کشور وجود دارد که از این تعداد هشت دهم درصد دارای

بخش کشاورزی مهم‌ترین است.

خالی از لطف نیست که بدانیم این بودجه اندک چگونه هزینه می‌شود؟

دکتر خلکانی در این خصوص گفت: اعتبارات هزینه‌ای سازمان در سال جاری ۸۴/۶ میلیارد تومان است که از این مبلغ حدود ۸۱ میلیارد تومان بابت حقوق و دستمزد هزینه می‌شود و مابقی که ۳/۶ میلیارد تومان است، صرف تحقیقات می‌گردد.

وی افزود: البته سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی در سال جاری ۲۰ میلیارد تومان اعتبارات تملک دارایی دارد و درآمدهای امسال نیز ۱۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده است.

خلکانی کسری بودجه این سازمان را ۳۷ میلیارد تومان عنوان کرد. با این اوصاف به نظر نمی‌رسد که وضعیت تحقیقات با چنین بودجه‌ای ناچیز و حمایت مالی اندک در دولت جدید تغییر چندانی پیدا کند و این چنین است که تحقیقات و محقق همچنان مسیری را که در این مدت مظلومانه پیموده‌اند در

چندی پیش معاون وزیر جهاد کشاورزی و رییس سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی در جمع خبرنگاران گفت: اگر کشوری کمتر از ۱ درصد تولید ناخالص ملی خود را به تحقیقات اختصاص دهد، در واقع پول‌هایی که خرج می‌کند اتلاف بودجه است.

دکتر جعفر خلکانی در ادامه گفت: در سال ۸۴ سهم تحقیقات از تولید ناخالص ملی ۰/۶۷ تا ۰/۷۰ درصد بوده است که در قانون بودجه سال ۸۵ این سهم به ۰/۴۵ درصد رسیده است و قطعا سهم بودجه تحقیقات کشاورزی، تنها بخش ناچیزی از این رقم است.

گذشته از اینکه در بعد کلان، چنین کاهش معنی‌دار بودجه‌ای در زمینه تحقیقات قابل نقد و بررسی است، اما بدون شک دود آن بیشتر به چشم بخش‌هایی می‌رود که نیاز بیشتری به تحقیقات و علمی شدن و سنتی‌گریزی دارند و در این میان

تحقیقات بدون حمایت مالی و معنوی از محقق، بدون فراهم کردن شرایط روحی مناسب و امنیت شغلی برای او و حمایت همه جانبه از تحقیق برای تسریع روند سیر آن در عرصه کشاورزی با بودجه و حمایتی ناچیز، امری بعید به نظر می‌رسد

محقق نمی‌تواند فناوری‌اش را به فروش برساند. در همه جای دنیا وقتی بذر جدیدی به بازار عرضه می‌شود محقق آن تا مدت‌ها از مزایای فروش آن بذر بهره‌مند است، اما در کشور ما اینگونه نیست و از این بابت چیزی عاید محقق نمی‌شود.

رییس سازمان آموزش و تحقیقات کشاورزی در مورد طرح جامع تحقیقات گفت: طرح جامع تحقیقات کشاورزی ظرف دو ماه آینده در هیات امنای سازمان طرح می‌شود و یکی از مباحث اصلاح ساختار وضع موجود است و براساس این طرح از توسعه تشکیلاتی سازمان تا حد زیادی کاسته می‌شود و ایستگاه‌های تحقیقاتی از ۳۱۴ ایستگاه به حدود ۸۰ ایستگاه می‌رسد و در این زمینه می‌خواهیم تقسیمات کشوری در تحقیقات موثر نباشد، ضمن آنکه براساس این طرح، تعداد موسسات تحقیقاتی

تحصیلات دانشگاهی کشاورزی هستند، و بیش از ۷۰ درصد بهره‌برداران بخش، بالای ۴۰ سال سن دارند و تنها یک درصد از دانش‌آموزان مقطع متوسطه کشور در رشته‌های کشاورزی مشغول به تحصیل هستند و به نظر می‌رسد که همین آمار گویای دلایل طولانی شدن انتقال یافته‌های تحقیقاتی به مزارع باشد.

دکتر خلغانی عدم بازار محوری را نیز دیگر چالش اساسی در مسیر تحقیقات دانست و گفت: متأسفانه محققان کشور ما نگاه کمی به بازار دارند و این یک ایراد است. در کشور ما محقق مسوول تحقیق خودش است و تحقیقات برای او ارتقای اقتصادی ندارد و صرفاً برای محقق ارتقای علمی را به ارمغان می‌آورد. ضمن آنکه در کشور ما مشکل عدم وجود مالکیت معنوی در تحقیقات وجود دارد و

هم تغییر خواهد کرد. خلغانی با اشاره به این نکته که نگرش سازمان به تحقیقات تغییر کرده و بحث‌ها مشخص‌تر و برنامه‌ریزی‌تر شده است، اظهار داشت: جهت‌گیری تحقیقات به سمت پاسخگویی به بخش سوق پیدا کرده تا حاصل کار تحقیقات، هم قابل نظارت و هم قابل احصا باشد و با این رویکرد برنامه‌ریزی محصولی، موضوعی و منطقه‌ای در دستور کار سازمان است.

در کل به نظر می‌رسد تحقیقات بدون حمایت مالی و معنوی از محقق، بدون فراهم کردن شرایط روحی مناسب و امنیت شغلی برای او و حمایت همه جانبه از تحقیق برای تسریع روند سیر آن در عرصه کشاورزی با بودجه و حمایتی ناچیز، امری بعید به نظر می‌رسد و نتیجه‌ی آن نیز درجا زدن در تمام زیربخش‌ها است و این هشدار مهم برای دولتی است که توسعه کشاورزی را به عنوان یکی از مهمترین افق‌های کاری خود در نظر دارد.

واقعا تحقیقات دانا محور با جیب خالی به چه منزلگاهی خواهد رسید؟...

